

نگرانی چین از مبارزان خارجی در سوریه

۹ ماه از سقوط بشار اسد در سوریه می‌گذرد و چین هنوز دولت جدید این کشور به‌رهبری احمدالشرع را به رسمیت‌نشناخته است.

پکن، شریک استراتژیک رژیم پیشین سوریه، نگران برتری مبارزان خارجی اویغور در داخل ساختارهای امنیتی و دفاعی است.

در حالی که پکن از طریق سفیر خود با دولت جدید سوریه تعامل می‌کند، نگرانی‌های آن به این معنی است که احتمالاً در اقدامات خود خویشتن‌داری کند و شاید در حمایت از هر اقدامی برای لغو تحریم‌های باقیمانده سازمان ملل بر احمد الشرع و دیگر مقامات آن مرد باشد.

در عوض الشرع احتمالاً مبارزان خارجی را که بخش مهمی از پایگاه حمایتی‌اش را در میانه بی‌ثباتی ادامه‌دار و درگیری با گروه‌های دیگر تشکیل می‌دهند، سرکوب نخواهد کرد.

این بن‌بست در طول ماه مهمی برای الشرع اتفاق افتاده است؛ برگزاری انتخابات برای اواسط سپتامبر و پیش از زمانی برنامه‌ریزی شده که رهبر جدید سوریه قرار است برای اولین بار در مجمع عمومی سازمان ملل سخنرانی کند. در درازمدت، این امر می‌تواند سیاست پوشش ریسک دمشق با هدف اجتناب از وابستگی بیش از حد به آمریکا را تضعیف کند.

انگیزه رویکرد پکن در قبال رژیم جدید عمدتاً به نگرانی‌های امنیتی مربوط می‌شود، نه منافع تجاری. پکن از انتصاب جدید مبارزان اویغور از حزب اسلامی ترکستان یا TIP در نیروهای دفاعی و امنیتی نگران است. حزب اسلامی ترکستان گروهی از شبه‌نظامیان مسلمان است که در دوران جنگ داخلی ۱۳ ساله در کنار گروه پیشین الشرع، هیئت تحریرالشام علیه رژیم اسد مبارزه کردند. این گروه عمدتاً از اویغورهای استان سین کیانگ تشکیل شده است.

طبق گزارش‌ها حدود ۳۵۰۰ مبارز، اکثراً اویغورهای TIP وارد یگان تازه تأسیس داخلی ارتش سوریه، لشکر هشتادوچهارم شده‌اند. عبدالعزیز داود خداوردی، ملقب به زاهد، رهبر TIP در سوریه، به درجه سرتیپی در ارتش سوریه رسید.

در ماه‌های ژانویه و آوریل، و دوباره در ماه اوت، فو کنگ، فرستاده ویژه چین در سازمان ملل علناً به شورای امنیت هشدار داد «مبارزان تروریست خارجی» همچنان در سوریه فعال‌اند و گروه TIP را مستقیماً مخاطب قرار داد و دمشق را تشویق کرد تا به «وظایف ضدتروریستی» خود عمل کند.

فو همچنین به‌طور مشخص مبارزان خارجی را عامل خشونت در منطقه ساحل غربی سوریه در ماه مارس و السویدار در ماه جولای مرتبط دانست.

نگرانی‌های چین از حضور مبارزان خارجی بازتابی از چشم‌انداز دیدنیانه به آینده سوریه است. پکن از سناریویی نگران است که در آن مبارزان اویغور توجه خود را به سمت چین یا منافع چینی‌ها تغییر دهند.

این نگرانی‌ها از عباراتی است که خود حزب TIP استفاده می‌کند. تصاویر ویدئویی که از سوی این سازمان پس از سقوط رژیم اسد در دسامبر ۲۰۲۴ منتشر شد نشان داد که عملیات اصلی آنها «آزادی مسلمان‌های شرق ترکستان از اشغال چینی‌ها، با اشاره به سین کیانگ است. گزارش‌های پیشین سازمان ملل «نقض جدی حقوق بشر» علیه جمعیت اویغورها در سین کیانگ را مطرح کرده‌اند؛ گزارش‌هایی که پکن رد می‌کند.

سناریوی دیگری می‌تواند هدف قرار گرفتن منافع تجاری چینی‌ها در خاورمیانه، حمله به شرکت‌های چینی و شهروندان آنها در پاکستان باشد. اهداف احتمالی می‌تواند شامل سرمایه‌گذاری‌ها برای ابتکار کمربند و جاده و منابع شامل انرژی از عراق باشد. این اهداف اهمیت ویژه‌ای دارند چون پکن ۳۵ درصد از کل نفت عراق را وارد می‌کند و شرکت‌های انرژی چین بیشترین سهم از سرمایه‌گذاری‌های خارجی در نفت عراق و بخش‌های گازی دارد. این نگرانی‌ها باعث شده تا چین دولت الشرع را به رسمیت نشناسد. شی هونگ‌وی، سفیر چین در چندین دیدار بالشرع و دیگر مقامات احترام به حاکمیت سوریه را ابراز کرده است. با این حال چین از حمایت از رهبران جدید این کشور امتناع می‌کند و سطح تعاملات دیپلماتیک خود را محدود نگه داشته است.

پکن معتقد است که سوریه همچنان در مرحله گذار قرار دارد و از روند سیاسی «به‌رهبری سوری‌ها و با مالکیت سوری‌ها» مطابق با قطعنامه ۲۲۵۴ شورای امنیت سازمان ملل حمایت می‌کند.

رویکرد دیپلماتیک دوگانه چین در سوریه آینده‌ای از رویکرد آن در کشورهای دیگری است که در طبقه‌بندی تهدید یا بسیار نزدیک به آمریکا قرار می‌دهد.

یاسمن طاهریان

خبرنگار گروه بین‌الملل

در اوایل سال ۲۰۱۹، در یک شب زمستانی گروهی از یگان ویژه نیروی دریایی ایالات متحده در تاریکی آب‌های اقیانوس دزدکی وارد یک ساحلی سنگی در کره شمالی شدند. آنها در حال اجرای عملیات فوق‌سری به‌شدت پیچیده و پرمخاطره‌ای بودند که همه چیز باید دقیقاً طبق برنامه پیش می‌رفت.

هدف از این عملیات قرار دادن یک دستگاه الکترونیکی بود که به ایالات متحده اجازه می‌داد در میانه مذاکرات سطح بالای هسته‌ای، مکالمات کیم جونگ‌اون، رهبر منزوی کره شمالی را شنود کند.

این عملیات می‌توانست اطلاعات باارزشی را در اختیار آمریکا قرار دهد اما برای این منظور کماندوهای آمریکایی باید وارد خاک کره شمالی می‌شدند؛ اقدامی که اگر لومی‌رفت، نه‌تنها مذاکرات را متوقف می‌کرد بلکه می‌توانست منجر به یک بحران گروگان‌گیری یا تشدید درگیری با دشمنی شود که سلاح هسته‌ای دارد. میزان خطر این عملیات تاحدی بود که رئیس‌جمهور باید به‌طور مستقیم آن را تأیید می‌کرد. برای این عملیات، ارتش آمریکا اسکادران قرمز تیم ۶ را انتخاب کرد؛ همان یگانی که اسامه بن لادن را کشت. این تفنگداران ماه‌ها تمرین کردند. آنها می‌دانستند که هر قدمی که برمی‌دارند باید بی‌نقص باشد. اما در آن شب، زمانی که فکر می‌کردند به یک ساحل متروک رسیدند، در حالی که لباس‌های ضداب مشکی بر تن داشتند و عینک‌های دید در شب بر چشم، این عملیات به‌سرعت لورفت.

یک قایق کره شمالی از تاریکی ظاهر شد. نورافکن‌ها از سینه قایق روی آب انداخته شدند. تفنگداران آمریکایی از ترس اینکه شناسایی شوند، تیراندازی کردند. در عرض چند ثانیه، تمام افرادی که در قایق کره شمالی بودند، کشته شدند. تفنگداران دریایی به آب بازگشتند بدون اینکه هیچ دستگاه شنودی کار گذاشته باشند.

ایالات متحده یا کره شمالی هیچ‌وقت به‌طور علنی صحبتی با حتی اشاره‌ای به عملیات سال ۲۰۱۹ نکردند. جزئیات این عملیات همچنان محرمانه باقی مانده و اولین بار دو روز پیش نیویورک‌تایمز آن را منتشر کرد. دولت ترامپ اعضای کلیدی کنگره را که بر عملیات اطلاعاتی نظارت دارند، قبل یا بعد از این عملیات، مطلع نکرده بود؛ اقدامی که می‌تواند نقض قانون باشد. کاخ سفید از پاسخ به سوال‌ها درباره این عملیات امتناع کرده است. این گزارش نیویورک‌تایمز بر اساس گفت‌وگو با بیست‌وچندین نفر، از جمله کارمندان غیرنظامی دولت، اعضای دولت اول ترامپ و نیروهای نظامی کنونی و پیشین که از این عملیات آگاه بودند، نوشته شده است. تمامی آنها به دلیل وضعیت محرمانه این عملیات، به شرط ناشناخته ماندن گفت‌وگو کرده‌اند. چندین نفر از آنها به‌دلیل نگرانی از اینکه دولت اغلب شکست در عملیات ویژه را مخفی نگه می‌دارد درباره جزئیات این عملیات صحبت کردند. اگر مردم و قانون‌گذاران فقط از موفقیت‌های خبرساز آگاه شوند، مثل حمله‌ای که منجر به کشتن بن لادن در پاکستان شد، ممکن است خطرات شدیدی را که نیروهای آمریکایی متقبل می‌شوند، دست‌کم بگیرند. عملیات نظامی در خاک کره

شمالی، نزدیک به پایگاه‌های نظامی آمریکایی در کره جنوبی و منطقه پاسیفیک همچنین احتمال خطر درگیری گسترده‌تر با دشمن خصوصت‌وز، دارای سلاح هسته‌ای با قدرت نظامی بالا را به همراه دارد. نیویورک‌تایمز در گزارش‌های خود درباره عملیات نظامی طبقه‌بندی شده با احتیاط عمل می‌کند. اما عملیات تفنگداران آمریکایی یکی از این دست عملیات‌ها در طی دهه‌ها تلاش دولت آمریکا برای تعامل با کره شمالی و محدود کردن برنامه تسلیحات هسته‌ای آن انجام شده است. آمریکا تقریباً هر کاری کرده چه وعده روابط نزدیک باشد چه فشار تحریم‌ها، نتیجه‌ای نگرفته است. در سال ۲۰۱۹، ترامپ در تلاشی برای دستیابی به موفقیتی که رؤسای جمهور پیشین از آن اجتناب کردند شخصاً به کیم پینشاد دیدار داد. اما این گفت‌وگوها شکست خوردند و برنامه هسته‌ای کره شمالی سرعت بیشتری به خود گرفت. دولت آمریکا تخمین می‌زند که کره شمالی هم‌اکنون حدود ۵۰ سلاح هسته‌ای و موشک‌هایی دارد که به ساحل غربی آمریکای رسند. کیم وعده داده که برای بازدارندگی آنچه تحریمات آمریکایی خوانند، به توسعه برنامه هسته‌ای خود ادامه دهد.

تاریخچه تیم ۶ یگان ویژه نیروهای دریایی آمریکا

تیم ۶ یگان ویژه نیروهای دریایی در سال ۱۹۸۰ از سوی ریچارد «دیگ» مارسینکو، فرماندهی که به نوآوری و خلاقیت شناخته می‌شد، تأسیس شد. این یگان در واکنش به شکست فاجعه‌بار «عملیات پنجه عقاب» ایجاد شد؛ عملیاتی برای نجات گروگان‌های آمریکایی در ایران. آمریکا به این نتیجه رسید که برای عملیاتی از این دست نیاز به نیروهای ویژه آموزش‌دیده‌ای دارد تا عملیاتی را که یگان‌های نظامی سنتی تجهیزات کافی برای انجام آنها را نداشتند، انجام دهد. مارسینکو کنترل کامل برای تشکیل این تیم را در اختیار داشت. در آن زمان نیروی دریایی آمریکا دو تیم داشت اما مارسینکو تیم جدید را تیم ۶ نامید تا تعداد واقعی یگان‌های دریایی را از سازمان اطلاعاتی شوری مخفی نگه دارد. تیم ۶ خیلی سریع به آموزش‌های فشرده، منابع منحصر به فرد و عملیات‌های به‌شدت محرمانه شناخته شد. تیم ۶ در سال ۱۹۸۷ رسماً منحل شد. نیروی دریایی آمریکا واحد جدیدی به‌نام گروه توسعه جنگ ویژه دریایی یا DEVGRU تشکیل داد تا جانشین تیم ۶ شود. اما با این حال خیلی‌ها این گروه را با نام تیم ۶ می‌شناسند. به گزارش نشنال اینترست آنچه تیم ۶ نیروهای ویژه دریایی را بسیار رهگیر می‌کند، شیوه ترکیب توانایی‌های انسانی با تسلیحات و فناوری پیشرفته روی کره زمین است. سربازان این تیم فراتر از سربازان آموزش‌دیده هستند؛ آنها بخشی از یک ماشین دقیق هستند که برای ضربه سخت و سریع، در هر کجای دنیا طراحی شده‌اند.

نقاط کور

عملیات نیروی ویژه دریایی آمریکا برای حل یک نقطه کور استراتژیک بود. سال‌ها بود که آژانس‌های اطلاعاتی ایالات متحده استخدام منابع انسانی و شوند مکالمات در کشور منزوی اقتدارگرایی کره شمالی را تقریباً غیرممکن می‌دیدند. زمانی که ترامپ برای اولین بار روی کار آمد، یکی از اولویت‌هایش رسیدن به درکی از تفکر کیم بود. رهبر کره شمالی به‌طور فزاینده‌ای غیرقابل پیش‌بینی و خطرناک به‌نظر می‌رسید و رابطه‌اش با ترامپ گهگاهی بین ارسال نامه‌های دوستانه و تهدیدهای علنی جنگ هسته‌ای در نوسان بود. در سال ۲۰۱۸، روابط در ظاهر به سمت صلح پیش می‌رفت. کره شمالی آزمایش‌های هسته‌ای و موشکی خود را تعلیق کرد و دو کشور مذاکرات خود را آغاز کردند اما ایالات متحده هنوز درک کمی از قصد و نیت کیم داشت. آژانس‌های اطلاعاتی آمریکا با عدم قطعیت به کاخ سفید گفتند که آنها چاره‌ای برای حل مشکل اطلاعاتی پیدا کرده‌اند: کار گذاشتن دستگاه الکترونیکی جدید پیشرفته که می‌تواند مکالمات کیم را شنود کند. نکته مهم این بود که فکر باید پنهانی وارد می‌شد و آن را کار می‌گذاشت؛ عملیاتی که به تیم ۶ نیروهای ویژه دریایی آمریکا سپرده شد. این عملیات حتی برای تیم ۶ هم به‌شدت دشوار بود. تفنگداران دریایی که عادت به حملات سریع در کشورهای مثل افغانستان و عراق داشتند باید ساعت‌ها در دریای منجمد دوام می‌آوردند، از سد نیروهای امنیتی روی زمین عبور می‌کردند، نصب فنی دقیق دستگاه را اجرا می‌کردند و سپس بدون اینکه شناسایی شوند محل را ترک می‌کردند. خروج بدون شناسایی خیلی مهم بود. در دور اول ریاست‌جمهوری ترامپ، رهبران ارشد پنتاگون معتقد بودند که حتی یک اقدام نظامی کوچک علیه کره شمالی می‌تواند تلاقی فاجعه‌باری را از سوی دشمنی داشته باشد که حدود ۸ هزار تجهیزات توپخانه و راکت‌انداز دارد و می‌تواند ۲۸ هزار سرباز آمریکایی حاضر در کره جنوبی را هدف قرار دهد و موشک‌های دارای کلاهک هسته‌ای‌اش نیز به خاک ایالات متحده برسد.

اما نیروهای ویژه دریایی آمریکایی معتقد بودند که می‌توانند این عملیات را به‌سرانجام برسانند چون قبلاً هم چنین عملیاتی را انجام داده بودند. به گفته مقامات آشنا با این عملیات، در سال ۲۰۰۵، تفنگگذاران آمریکایی از

زیردریایی کوچک استفاده کردند تا به سمت ساحلی در کره شمالی بروند و بدون اینکه توجهی جلب کنند محل را ترک کنند. از عملیات سال ۲۰۰۵، که در دوران ریاست‌جمهوری جورج دبلیو بوش انجام شد هیچ‌وقت هیچ گزارش علنی منتشر نشده است. به گفته مقامات نظامی، نیروهای ویژه دریایی آمریکایی پیشنهاد تکرار دوباره عملیات را مطرح کردند. در پاییز ۲۰۱۸، مذاکرات سطح بالا با کره شمالی در حال برگزاری بود که فرماندهی مشترک عملیات ویژه که بر تیم ۶ نظارت دارد، تأییدیه ترامپ برای آماده‌سازی تیم را دریافت کرد.

مشخص نیست که آیا نیت ترامپ صرفاً دستیابی به مزیتی فوری در دوران مذاکرات بود یا اینکه هدف بزرگ‌تری داشت. فرماندهی مشترک عملیات ویژه از اظهارنظر در این باره امتناع کرده است. در این نقشه، نیروی دریایی باید یک زیردریایی با سوخت هسته‌ای که نزدیک به طول دوزمین فوتبال آمریکایی بود را وارد آب‌های کره شمالی می‌کرد و سپس، تیم کوچکی از نیروهای ویژه دریایی وارد دو زیردریایی کوچک می‌شدند، که هر کدام به بزرگی یک پهنک قاتل است تا بی‌سروصدا به ساحل کره شمالی برسند. این زیردریایی کوچک، زیردریایی مرطوب نام دارند؛ زیردریایی‌هایی که برای سرنشینان آن محیط خشکی را فراهم نمی‌کند. در واقع وسیله نقلیه زیرآبی است که سرنشینان در طول عملیات در معرض آب‌های اقیانوس قرار دارند. نیروهای ویژه دریایی آمریکایی باید با استفاده از لوازم غواصی و لباس‌های حرارتی برای نجات خود، در دمای منفی ۴۰ درجه سانتیگراد اقیانوس به‌مدت ۲ ساعت به سمت ساحل حرکت می‌کردند. طبق برنامه در نزدیکی ساحل، گروهی حدوداً هشت نفره از نیروهای ویژه دریایی آمریکایی باید از زیردریایی‌های کوچک جدا می‌شدند و به طرف هدف شنا می‌کردند، دستگاه را نصب می‌کردند و دوباره به دریا بازمی‌گشتند. اما این تیم با محدودیتی بسیار جدی روبه‌رو شد: آنها در تاریکی اقیانوس هیچ دیدنی نداشتند. معمولاً در طول عملیات‌های نیروهای ویژه، پهبادی بالای سر آنها حرکت می‌کند، ویدئوهای با کیفیت از هدف می‌گیرد که تفنگداران آمریکایی روی زمین و رهبران ارشد در مراکز فرماندهی دور بتوانند برای هدایت حمله در زمان واقعی کمک کنند. آنها اغلب می‌توانند به مکالمات دشمن نیز گوش دهند. اما در کره شمالی، تمام پهبادهای شناسایی می‌شوند. بنابراین آمریکایی‌ها برای هدایت این عملیات به ماهواره‌های حاضر در مدار زمین و هواپیماهای جاسوسی در ارتفاع بالا در حریم هوایی بین‌المللی کیلومترها دورتر اعتماد می‌کردند تا بتوانند تصویری نسبتاً پایدار با کیفیت پایین دریافت کنند. این تصاویر نه در زمان واقعی بلکه در بهترین